

ΜΙΝΩΣ ἢ ΠΕΡΙ ΝΟΜΟΥ

ΣΩΚΡΑΤΗΣ ΕΤΑΙΡΟΣ

St. II
p. 313

ΣΩ. Ὁ νόμος ἡμῶν τί ἐστιν;

a

ΕΤ. Ὄποιον καὶ ἐρωτᾷς τῶν νόμων;

ΣΩ. Τί δ'; ἐστιν ὅτι διαφέρει νόμος νόμου κατ' αὐτὸν, κατὰ τὸ νόμος εἶναι; σκόπει γὰρ δὴ ὁ τυγχάνων ἐρωτῶν σε. ἐρωτῶ γάρ, ὥσπερ εἰ ἀνηρόμην τί ἐστιν χρυσός, εἴ με ὡσαύτως ἀνήρου διποίον καὶ λέγω χρυσόν, οἷομαί σε οὐκ ἀν δρθῶς ἐρέσθαι. οὐδὲν γάρ που διαφέρει οὕτε χρυσὸς χρυσοῦ οὕτε λίθος λίθου κατά γε τὸ λίθος εἶναι καὶ κατὰ τὸ χρυσός· οὕτω δὲ οὐδὲ νόμος που νόμου οὐδὲν διαφέρει, ἀλλὰ πάντες εἰσὶν ταῦτα. νόμος γὰρ ἐκαστος αὐτῶν ἐστιν δμοίως, οὐχ δὲ μὲν μᾶλλον, δ δὲ ἡττον· τοῦτο δὴ αὐτὸν ἐρωτῶ, τὸ πᾶν τί ἐστιν νόμος. εἰ οὖν σοι πρόχειρον, εἰπέ.

5

ΕΤ. Τί οὖν ἄλλο νόμος εἴη ἂν, ὃ Σώκρατες, ἄλλ' η τὰ νομιζόμενα;

ΣΩ. Ἡ καὶ λόγος σοι δοκεῖ εἶναι τὰ λεγόμενα, η δψις τὰ δρώμενα, η ἀκοὴ τὰ ἀκούμενα; η ἄλλο μὲν λόγος, ἄλλο δὲ τὰ λεγόμενα· καὶ ἄλλο μὲν δψις, ἄλλο δὲ τὰ δρώμενα· c

a 1 δ F: absciso margine periit in A   a 2 δποίον A F
Alexander: ποῖον Hermann   τῶν νόμων A F Alexander: τὸν νόμον
vulg.   a 5 εἰ ἀνηρόμην A : εἰ ἀνηρόμην F: ἀν εἰ ἡρόμην Hermann
a 6 με A: μὲν F   ἀνήρου A: ἀν ἄρου F   οἷομαί A: οἷμαί F
a 7 ἐρεσθαι A: αἱρεσθαι F   b 5 εἰπέ A: εἰπε F   b 9 ἄλλο
δὲ A: ἄλλα δὲ F (et mox ἄλλα δὲ τὰ δρώμενα)   c 1 καὶ ἄλλο...
δρώμενα F: om. A

καὶ ἄλλο μὲν ἀκοή, ἄλλο δὲ τὰ ἀκουόμενα, καὶ ἄλλο δὴ
τὸν μόνον, ἄλλο δὲ τὰ νομιζόμενα; οὗτος ἡ πῶς σοι δοκεῖ;

ΕΤ. Ἐάλλο μοι τὸν ἐφάνη.

5 ΣΩ. Οὐκ ἄρα τὸν μόνον ἐστὶν τὰ νομιζόμενα.

ΕΤ. Οὐ μοι δοκεῖ.

ΣΩ. Τί δῆτ’ ἀν εἴη νόμος; ἐπισκεψώμεθ’ αὐτὸν ὁδε. εἴ
τις ἡμᾶς τὰ νυνδὴ λεγόμενα ἀνήρετο, “Ἐπειδὴ ὅψει φατὲ
314 τὰ όρωμενα όρασθαι, τίνι ὄντι τῇ ὅψει όραται;” ἀπεκρινάμεθ’
ἀν αὐτῷ ὅτι αἰσθήσει ταύτῃ τῇ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν δηλούσῃ
τὰ πράγματα· εἰ δ’ αὖ ἥρετο ἡμᾶς, “Τί δέ; ἐπειδὴ ἀκοῇ τὰ
ἀκουόμενα ἀκούεται, τίνι ὄντι τῇ ἀκοῇ;” ἀπεκρινάμεθ’ ἀν
5 αὐτῷ ὅτι αἰσθήσει ταύτῃ τῇ διὰ τῶν ὀφθαλμῶν δηλούσῃ ἡμῖν τὰς
φωνάς. οὕτω τοίνυν καὶ εἰ ἀνέροιτο ἡμᾶς, “Ἐπειδὴ νόμῳ
τὰ νομιζόμενα νομίζεται, τίνι ὄντι τῷ νόμῳ νομίζεται;
b πότερον αἰσθήσει τινὶ ἡ δηλώσει, ὥσπερ τὰ μανθανόμενα
μανθάνεται δηλούσῃ τῇ ἐπιστήμῃ, ἡ εὑρέσει τινὶ, ὥσπερ τὰ
εὑρισκόμενα εὑρίσκεται, οἷον τὰ μὲν ὑγιεινὰ καὶ νοσώδη
ἰατρικῇ, ἡ δὲ οἱ θεοὶ διανοοῦνται, ὡς φασιν οἱ μάντεις, μαν-
5 τικῇ; ἡ γάρ που τέχνη ἡμῖν εὑρεσίς ἐστιν τῶν πραγμάτων
ἡ γάρ;”

ΕΤ. Πάννυ γε.

ΣΩ. Τί οὖν ἀν τούτων ὑπολάβοιμεν μάλιστα τὸν νόμον
εἶναι;

10 ΕΤ. Τὰ δόγματα ταῦτα καὶ ψηφίσματα, ἔμοιγε δοκεῖ.

τί γὰρ ἀν ἄλλο τις φαίη νόμον εἶναι; ὥστε κινδυνεύει, ὃ
c σὺ ἐρωτᾷς, τὸ δλον τοῦτο, νόμος, δόγμα πόλεως εἶναι.

ΣΩ. Δόξαν, ὡς ἔοικε, λέγεις πολιτικὴν τὸν νόμὸν.

ΕΤ. Ἐγωγε.

c 2 ἄλλο δὲ A : ἄλλα δὲ F   c 3 ἄλλο δὲ A : ἄλλα δὲ F   post
νομιζόμενα b 8 ἡ καὶ . . . c 3 νομιζόμενα (omissis b 9 ἡ ἄλλο . . .
c 2 ἀκουόμενα) iterat F   c 4 ἄλλοδ μοι A : ἄλλ' ὅμοιον F   c 8 ἀνή-
ρετο A : ἀν ἥρετο F   a 3 τὰ πράγματα A F : ἡμῖν τὰ όρωμα vulg.
ἡμᾶς A F : om. vulg.   ἀκοῇ A : om. F   a 5 ὅτι αἰσθήσει
ταύτῃ in marg. A²: ὅτι αἰσθήσει F : om. A   b 3 καὶ A : καὶ τὰ F
b 4 μαντικῇ ἡ A : μαντικὴ F

ΣΩ. Καὶ ἵστως καλῶς λέγεις· τάχα δὲ ὥδε ἄμειων εἰσόμεθα. λέγεις τινὰς σοφούς;—ΕΤ. Ἔγω γε.—ΣΩ. Οὐκοῦν οἱ σοφοί εἰσιν σοφίᾳ σοφοί;—ΕΤ. Ναί.—ΣΩ. Τί δέ; οἱ δίκαιοι δικαιοσύνῃ δίκαιοι;—ΕΤ. Πάνυ γε.—ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ οἱ νόμιμοι νόμῳ νόμιμοι;—ΕΤ. Ναί.—ΣΩ. Οἱ δὲ ἄνομοι ἀνομίᾳ ἀνομοι;—ΕΤ. Ναί.—ΣΩ. Οἱ δὲ νόμιμοι δίκαιοι;—ΕΤ. Ναί.—ΣΩ. Οἱ δὲ ἄνομοι ἀδικοι;—ΕΤ. Ἀδικοι. —ΣΩ. Οὐκοῦν κάλλιστον ἡ δικαίοσύνη τε καὶ ὁ νόμος;—ΕΤ. Οὔτως.—ΣΩ. Αἴσχιστον δὲ ἡ ἀδικία τε καὶ ἡ ἀνομία;—ΕΤ. Ναί.—ΣΩ. Καὶ τὸ μὲν σώζει τὰς πόλεις καὶ τὰλλα πάντα, τὸ δὲ ἀπόλλυσι καὶ ἀνατρέπει;—ΕΤ. Ναί.—ΣΩ. Ὡς περὶ καλοῦ ἄρα τινὸς ὄντος δεῖ τοῦ νόμου διαγοεῖσθαι, καὶ ὡς ἀγαθὸν αὐτὸν ζητεῖν.—ΕΤ. Πῶς δ' οὖ;

ΣΩ. Οὐκοῦν δόγμα ἔφαμεν εἶναι πόλεως τὸν νόμον;—ΕΤ. Ἐφαμεν γάρ.—ΣΩ. Τί οὖν; οὐκ ἔστιν τὰ μὲν χρηστὰ εδόγματα, τὰ δὲ πονηρά;—ΕΤ. Ἐστιν μὲν οὖν.—ΣΩ. Καὶ μὴν νόμος γε οὐκ ἦν πονηρός.—ΕΤ. Οὐ γάρ.—ΣΩ. Οὐκ ἄρα δρθῶς ἔχει ἀποκρίνεσθαι οὕτως ἀπλῶς ὅτι νόμος ἔστι δόγμα πόλεως.—ΕΤ. Οὐκ ἔμοιγε δοκεῖ.—ΣΩ. Οὐκ ἄρα δρμόττοι ἀν τὸ πονηρὸν δόγμα νόμος εἶναι.—ΕΤ. Οὐ δῆτα.

ΣΩ. Ἄλλὰ μὴν δόξα γέ τις καὶ αὐτῷ μοι καταφαίνεται δόνομος εἶναι· ἐπειδὴ δὲ οὐχ ἡ πονηρὰ δόξα, ἂρα οὐκ ἕδη τοῦτο κατάδηλον, ὡς ἡ χρηστή, εἰπερ δόξα νόμος ἔστι;—ΕΤ. Ναί.—ΣΩ. Δόξα δὲ χρηστὴ τίς ἔστιν; οὐχ ἡ ἀληθής;—ΕΤ. Ναί.—ΣΩ. Οὐκοῦν ἡ ἀληθής δόξα τοῦ ὄντος ἔστιν 315 ἔξεύρεσις;—ΕΤ. Ἐστιν γάρ.—ΣΩ. Ὁ νόμος ἄρα βούλεται τοῦ ὄντος εἶναι ἔξεύρεσις.

ΕΤ. Πῶς οὖν, ὦ Σώκρατες, εἰ δόνομος ἔστιν τοῦ ὄντος ἔξεύρεσις, οὐκ ἀεὶ τοῖς αὐτοῖς νόμοις χρώμεθα περὶ τῶν 5 αὐτῶν, εἰ τὰ ὄντα γε ἡμῖν ἔξηγηρηται;

δ 1 ἀνομοι (bis) Α : ἀνόμιμοι (bis) F   δ 8 αὐτὸν Α : αὐτῷ F
 ει χρηστὰ Α : χρυσὰ F   ε 7 αὐτῷ Α : αὐτό F   ε 10 οὐχ ἡ Α :
 οὐχὶ F   α 3 ἔστιν τοῦ ὄντος Α : τοῦ ὄντος ἔστιν F

ΣΩ. Βούλεται μὲν οὐδὲν ἡττον ὁ νόμος εἶναι τοῦ ὄντος
 ἐξεύρεσις· οἱ δὲ ἄρα μὴ τοῖς αὐτοῖς ἀεὶ νόμοις χρώμενοι
 b ἀνθρωποι, ὡς δοκοῦμεν, οὐκ ἀεὶ δύνανται ἐξευρίσκειν ὁ
 βούλεται ὁ νόμος, τὸ δὲ. ἐπεὶ φέρε ἰδωμεν ἐὰν ἄρα ἡμῖν
 ἐνθένδε κατάδηλον γένηται εἴτε τοῖς αὐτοῖς ἀεὶ νόμοις χρώ-
 μεθα ἢ ἄλλοτε ἄλλοις, καὶ εἰ ἄπαντες τοῖς αὐτοῖς ἢ ἄλλοι
 5 ἄλλοις.

ΕΤ. Ἀλλὰ τοῦτο γε, ὁ Σώκρατες, οὐ χαλεπὸν γνῶναι,
 ὅτι οὗτε οἱ αὐτοὶ ἀεὶ τοῖς αὐτοῖς νόμοις χρῶνται ἄλλοι τε
 ἄλλοις. ἐπεὶ αὐτίκα ἡμῖν μὲν οὐ νόμος ἐστὶν ἀνθρώπους
 θύειν ἀλλ' ἀνόσιον, Καρχηδόνιοι δὲ θύουσιν ὡς ὅσιον δὲν
 c καὶ νόμιμον αὐτοῖς, καὶ ταῦτα ἔνιοι αὐτῶν καὶ τοὺς αὐτῶν
 νέες τῷ Κρότῳ, ὡς ἵσως καὶ σὺ ἀκήκοας. καὶ μὴ ὅτι βάρ-
 βαροὶ ἀνθρωποι ἡμῶν ἄλλοις νόμοις χρῶνται, ἀλλὰ καὶ οἱ
 ἐν τῇ Λυκαίᾳ οὗτοι καὶ οἱ τοῦ Ἀθάμαντος ἔκγονοι οἵας
 5 θυσίας θύουσιν "Ελληνες ὄντες. ὥσπερ καὶ ἡμᾶς αὐτοὺς
 οἶσθά που καὶ αὐτὸς ἀκούων οἵοις νόμοις ἐχρώμεθα πρὸ τοῦ
 περὶ τοὺς ἀποθανόντας, ἵερενά τε προσφάττουντες πρὸ τῆς
 ἐκφορᾶς τοῦ νεκροῦ καὶ ἐγχυτιστρίας μεταπεμπόμενοι· οἱ
 d δ' αὖ ἐκείνων ἔτι πρότεροι αὐτοῦ καὶ ἔθαπτον ἐν τῇ οἰκίᾳ
 τοὺς ἀποθανόντας· ἡμεῖς δὲ τούτων οὐδὲν ποιοῦμεν. μυρία
 δ' ἄν τις ἔχοι τοιαῦτα εἰπεῖν· πολλὴ γὰρ εὑρυχωρία τῆς
 ἀποδείξεως ὡς οὗτε ἡμεῖς ἡμῖν αὐτοῖς ἀεὶ κατὰ ταῦτα νομί-
 5 ζομεν οὗτε ἄλλήλοις οἱ ἀνθρωποι.

ΣΩ. Οὐδέν τοι θαυμαστόν ἐστιν, ὁ βέλτιστε, εἰ σὺ μὲν
 ὀρθῶς λέγεις, ἐμὲ δὲ τοῦτο λέληθεν. ἀλλ' ἔως ἂν σύ τε
 κατὰ σαυτὸν λέγῃς ἃ σοι δοκεῖ μακρῷ λόγῳ καὶ πάλιν ἐγώ,
 e οὐδὲν μή ποτε συμβῶμεν, ὡς ἐγὼ οἶμαι· ἐὰν δὲ κοινὸν τεθῆ
 τὸ σκέμμα, τάχ' ἄν διμολογήσαιμεν. εἰ μὲν οὖν βούλει,

a8 ἐξεύρεσις A : εὕρεσις F   οἱ A : εἰ F   χρώμενοι τε vera
 A F : χρῶνται Par. 1642   b7 τε A : γε F   c1 καὶ τοὺς αὐτῶν A :
 om. F   c2 καὶ σὺ Par. 1642 : σὺ Λ : καὶ οὐκ F   c6 ἐχρώμεθα A :
 χρώμεθα F   c8 ἐγχυτιστρίας A F : ἐγχυτριστρίας vulg.   οἱ δ'
 A : οὐδὲν F   d1 ἔτι A : om. F

πυνθανόμενός τι παρ' ἐμοῦ κοινῇ μετ' ἐμοῦ σκόπει· εἰ δ' αὖ
βούλει, ἀποκρινόμενος.

ΕΤ. 'Αλλ' ἐθέλω, ὁ Σώκρατες, ἀποκρίνεσθαι ὅτι ἀν 5
βούλη.

ΣΩ. Φέρε δὴ σύ, πότερα νομίζεις τὰ δίκαια ἄδικα εἶναι
καὶ τὰ ἄδικα δίκαια, ἢ τὰ μὲν δίκαια δίκαια, τὰ δὲ ἄδικα
ἄδικα;—ΕΤ. 'Εγὼ μὲν τά τε δίκαια δίκαια καὶ τὰ ἄδικα
ἄδικα.—ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ παρὰ πᾶσιν οὕτως ὡς ἐνθάδε νο- 316
μίζεται;—ΕΤ. Ναί.—ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ἐν Πέρσαις;—(ΕΤ.
Καὶ ἐν Πέρσαις).—ΣΩ. 'Αλλὰ ἀεὶ δήπου;—ΕΤ. 'Αεί.—

ΣΩ. Πότερον δὲ τὰ πλεῖον ἔλκοντα βαρύτερα νομίζεται
ἐνθάδε, τὰ δὲ ἔλαττον κουφότερα, ἢ τούναντίον;—ΕΤ. Οὐκ, 5
ἀλλὰ τὰ πλεῖον ἔλκοντα βαρύτερα, τὰ δὲ ἔλαττον κουφό-
τερα.—ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ἐν Καρχηδόνι καὶ ἐν Λυκαίᾳ;—

ΕΤ. Ναί.—ΣΩ. Τὰ μὲν καλά, ὡς ἔοικε, πανταχοῦ νομίζεται
καλὰ καὶ τὰ αἰσχρὰ αἰσχρά, ἀλλ' οὐ τὰ αἰσχρὰ καλὰ οὐδὲ 9
τὰ καλὰ αἰσχρά.—ΕΤ. Οὕτως.—ΣΩ. Οὐκοῦν, ὡς κατὰ πάν-
των εἰπεῖν, τὰ ὄντα νομίζεται εἶναι, οὐ τὰ μὴ ὄντα, καὶ παρ'
ἡμῖν καὶ παρὰ τοῖς ἄλλοις ἀπασιν.—ΕΤ. Ἐμοιγε δοκεῖ.—
ΣΩ. Ὡς ἀν ἄρα τοῦ ὄντος ἀμαρτάνῃ, τοῦ γομίμου ἀμαρτάνει. 5

ΕΤ. Οὕτω μέν, ὁ Σώκρατες, ὡς σὺ λέγεις, καὶ φαίνεται
ταῦτα γομίμα καὶ ἡμῖν ἀεὶ καὶ τοῖς ἄλλοις· ἐπειδὴν δ' ἐν-
νοήσω ὅτι οὐδὲν πανόμεθα ἀνω κάτω μετατιθέμενοι τοὺς 9
νόμους, οὐ δύναμαι πεισθῆναι.

ΣΩ. Ἰσως γὰρ οὐκ ἐννοεῖς ταῦτα μεταπεττευόμενα ὅτι
ταῦτα ἐστιν. ἀλλ' ὁδε μετ' ἐμοῦ αὐτὰ ἀθρει. ἵδη ποτὲ
ἐνέτυχες συγγράμματι περὶ ὑγιείας τῶν καμνόντων;—ΕΤ. 5
Ἐγωγε.—ΣΩ. Οἶσθα οὖν τίνος τέχνης τοῦτ' ἐστὶ τὸ σύγ-

ε 7 πότερα Α : πότερον F   α 2 οὐκοῦν καὶ ἐν Πέρσαις ; Α F : om.
Herm., qui ἐν Πέρσαις pro παρὰ πᾶσιν supra   α 3 καὶ ἐν Πέρσαις
add. vulg. : om. A F   ἀλλά : Α. sed ἀ : in ras. : ἀλλ' F   α 4 δὲ
Α : om. F   πλεῖον Α : πλείονα F (et mox a 6)   α 6 βαρύτερα F :
βαρύτερα νομίζεται ἐνθάδε Α   β 2 πάντων Α : πάντα F   β 5 ἀμαρ-
τάνῃ Α : ἀμάρτοι F   β 6 καὶ φαίνεται ταῦτα Α : ταῦτα φαίνεται καὶ
F : ταῦτα φαίνεται Basileensis altera

γραμμα;—ΕΤ. Οἶδα, ὅτι ἰατρικῆς.—ΣΩ. Οὐκοῦν ἰατροὺς καλεῖς τοὺς ἐπιστήμονας περὶ τούτων;—ΕΤ. Φημί.—ΣΩ. δ Πότερον οὖν οἱ ἐπιστήμονες ταῦτα περὶ τῶν αὐτῶν νομίζουσιν ἢ ἄλλοι ἄλλα;—ΕΤ. Ταῦτα ἔμοιγε δοκοῦσι.—ΣΩ. Πότερον οἱ "Ἐλληνες μόνοι τοῖς "Ἐλλησιν ἢ καὶ οἱ βάρβαροι αὐτοῖς τε καὶ τοῖς "Ἐλλησι, περὶ ὃν ἀνεὶδέσθαι, ταῦτα νομίζουσι;—ΕΤ. Ταῦτα δήπου πολλὴ ἀνάγκη ἐστὶν τοὺς εἰδότας αὐτοὺς αὐτοῖς συννομίζειν καὶ "Ἐλληνας καὶ βαρβάρους.—ΣΩ. Καλῶς γε ἀπεκρίνω. οὐκοῦν καὶ ἀεί;—ΕΤ. Ναί, καὶ ἀεί.

ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ οἱ ἰατροὶ συγγράφουσι περὶ ὑγιείας ἀπερ
e καὶ νομίζουσιν εἶναι;—ΕΤ. Ναί.—ΣΩ. Ἰατρικὰ ἄρα καὶ
ἰατρικοὶ νόμοι ταῦτα τὰ συγγράμματα ἐστὶν τὰ τῶν ἰατρῶν.
—ΕΤ. Ἰατρικὰ μέντοι.—ΣΩ. Ἄρ' οὖν καὶ τὰ γεωργικὰ συγ-
γράμματα γεωργικοὶ νόμοι εἰσίν;—ΕΤ. Ναί.—ΣΩ. Τίνων
5 οὖν ἐστιν τὰ περὶ κήπων ἐργασίας συγγράμματα καὶ νόμιμα;
—ΕΤ. Κηπουρῶν.—ΣΩ. Κηπουρικοὶ ἄρα νόμοι ἡμῖν εἰσιν
οὗτοι.—ΕΤ. Ναί.—ΣΩ. Τῶν ἐπισταμένων κήπων ἄρχειν;
—ΕΤ. Πῶς δ' οὖ;—ΣΩ. Ἐπίστανται δ' οἱ κηπουροί.—ΕΤ.
Ναί.—ΣΩ. Τίνων δὲ τὰ περὶ ὅψου σκευασίας συγγράμματά
10 τε καὶ νόμιμα;—ΕΤ. Μαγείρων.—ΣΩ. Μαγειρικοὶ ἄρα οὗτοι
νόμοι εἰσί;—ΕΤ. Μαγειρικοί.—ΣΩ. Τῶν ἐπισταμένων, ὡς
317 ἔοικεν, ὅψου σκευασίας ἄρχειν;—ΕΤ. Ναί.—ΣΩ. Ἐπί-
στανται δέ, ὡς φασιν, οἱ μάγειροι;—ΕΤ. Ἐπίστανται γάρ.
—ΣΩ. Εἴεν· τίνων δὲ δὴ τὰ περὶ πόλεως διοικήσεως συγ-
γράμματά τε καὶ νόμιμά ἐστιν; ἄρ' οὐ τῶν ἐπισταμένων
5 πόλεων ἄρχειν;—ΕΤ. Ἐμοιγε δοκεῖ.—ΣΩ. Ἐπίστανται δὲ
ἄλλοι τινὲς ἢ οἱ πολιτικοί τε καὶ οἱ βασιλικοί;—ΕΤ. Οὗτοι
μὲν οὖν.—ΣΩ. Πολιτικὰ ἄρα ταῦτα συγγράμματά ἐστιν,

d 2 ἄλλοι ἄλλα A : ἄλλοι ἄλλοι F	d 4 αὐτοῖς A : αὐτοὶ F
εἰδῶσι A : ιδωσι F	d 9 οἱ A : om. F
ε 6 κηπουρῶν A : κηπωρῶν F sed ov supra ω F	ε 4 γεωργικοὶ F : om. Λ
F ἡμῖν A et s. v. F : om. F	νόμοι A : οἱ νόμιμοι
Λ : om. F	ε 10 οὗτοι F : om. Α
	α 6 τε
	α 7 ταῦτα συγγράμματα Λ : τὰ συγγράμματα
	ταῦτα F

οὐς οἱ ἀνθρωποι νόμους καλοῦσι, βασιλέων τε καὶ ἀνδρῶν
ἀγαθῶν συγγράμματα.—ΕΤ. Ἐληθῆ λέγεις.

b

ΣΩ. Ἀλλο τι οὖν οἴ γε ἐπιστάμενοι οὐκ ἄλλοτε ἄλλα
συγγράψουσι περὶ τῶν αὐτῶν;—ΕΤ. Οὕ.—ΣΩ. Οὐδὲ μετα-
θήσονται ποτε περὶ τῶν αὐτῶν ἔτερα καὶ ἔτερα νόμιμα;—
ΕΤ. Οὐ δῆτα.—ΣΩ. Ἐὰν οὖν δρῶμέν τινας δόπουοῦν τοῦτο 5
ποιοῦντας, πότερα φήσομεν ἐπιστήμονας εἶναι ἢ ἀνεπιστή-
μονας τὸν τοῦτο ποιοῦντας;—ΕΤ. Ἀνεπιστήμονας.—ΣΩ.
Οὐκοῦν καὶ ὅ μὲν ἀν δρθὸν ἦ, νόμιμον αὐτὸ φήσομεν ἐκάστῳ
εἶναι, ἢ τὸ ἱατρικὸν ἢ τὸ μαγειρικὸν ἢ τὸ κηπονικόν;—
ΕΤ. Ναί.—ΣΩ. Ὁ δ' ἀν μὴ δρθὸν ἦ, οὐκέτι φήσομεν τοῦτο c
νόμιμον εἶναι;—ΕΤ. Οὐκέτι.—ΣΩ. Ἀγομον ἄρα γίγνεται.
—ΕΤ. Ἀνάγκη.—ΣΩ. Οὐκοῦν καὶ ἐν τοῖς συγγράμμασι
τοῖς περὶ τῶν δικαίων καὶ ἀδίκων καὶ ὅλως περὶ πόλεως
διακοσμήσεώς τε καὶ περὶ τοῦ ὡς χρὴ πόλιν διοικεῖν, τὸ μὲν 5
δρθὸν νόμος ἐστὶ βασιλικός, τὸ δὲ μὴ δρθὸν οὐ, ὁ δοκεῖ
νόμος εἶναι τοῖς μὴ εἰδόσιν ἐστιν γὰρ ἀγομον.—ΕΤ. Ναί.
—ΣΩ. Ὁρθῶς ἄρα ὡμολογήσαμεν νόμον εἶναι τοῦ ὄντος d
εὑρεσιν.—ΕΤ. Φαίνεται.

ΣΩ. Ἐτι δὲ καὶ τόδε ἐν αὐτῷ διαθεώμεθα. τίς ἐπιστήμων
διανέμαι ἐπὶ γῇ τὰ σπέρματα;—ΕΤ. Γεωργός.—ΣΩ. Οὗτος
δὲ τὰ ἄξια σπέρματα ἐκάστῃ γῇ διανέμει;—ΕΤ. Ναί.— 5
ΣΩ. Ὁ γεωργὸς ἄρα νομεὺς ἀγαθὸς τούτων, καὶ οἱ τούτου
νόμοι καὶ διανομαὶ ἐπὶ ταῦτα δρθαί εἰσιν;—ΕΤ. Ναί.—
ΣΩ. Τίς δὲ κρουμάτων ἐπὶ τὰ μέλη ἀγαθὸς νομεύς, καὶ τὰ
ἄξια νεῖμαι; καὶ οἱ τίνος νόμοι δρθοί εἰσιν;—ΕΤ. Οἱ τοῦ
αὐλητοῦ καὶ τοῦ κιθαριστοῦ.—ΣΩ. Ὁ νομικώτατος ἄρα ἐν e
τούτοις, οὗτος αὐλητικώτατος.—ΕΤ. Ναί.—ΣΩ. Τίς δὲ τὴν

a8 οἱ A: om. F   νόμους A: om. F   ἀνδρῶν F: om. Λ
b3 συγγράψουσι A: συγγράφουσι F   οὐ . . . b4 τῶν αὐτῶν A:
om. F   b5 δόπουοῦν A: δόποιοῦν F   b8 ἀν F: om. Λ
c6 ὁ A: om. F Stob.   c7 εἶναι A: εἶναι βασιλικὸς F   d3 δια-
θεώμεθα Hermann : διαθεώμεθα A: θεασώμεθα F Stob.   d4 ἐπὶ γῇ A:
ἐπειγεῖ F (ἐν τῇ γῇ Stob. A)   d7 καὶ A Stob.: καὶ αἱ F   d8 καὶ
secl. Hermann : νέμει pro d9 νεῖμαι Boeckh

- τροφὴν ἐπὶ τὰ τῶν ἀνθρώπων σώματα διανεῖμαι ἄριστος; οὐχ
ὅσπερ τὴν ἀξίαν;—ΕΤ. Ναί.—ΣΩ. Αἱ τούτου ἄρα διανομαὶ
5 καὶ οἱ νόμοι βέλτιστοι, καὶ ὅστις περὶ ταῦτα νομικώτατος,
καὶ νομεὺς ἄριστος.—ΕΤ. Πάνυ γε.—ΣΩ. Τίς οὗτος;—
318 ΕΤ. Παιδοτρίβης.—ΣΩ. Οὗτος τὴν ἀνθρωπείαν ἀγέλην τοῦ
σώματος νέμειν κράτιστος;—ΕΤ. Ναί.—ΣΩ. Τίς δὲ τὴν τῶν
προβάτων ἀγέλην κράτιστος νέμειν; τί ὄνομα αὐτῷ;—ΕΤ.
Ποιμήν.—ΣΩ. Οἱ τοῦ ποιμένος ἄρα νόμοι ἄριστοι τοῖς προ-
5 βάτοις.—ΕΤ. Ναί.—ΣΩ. Οἱ δὲ τοῦ βουκόλου τοῖς βουσί.—
ΕΤ. Ναί.—ΣΩ. Οἱ δὲ τοῦ τίνος νόμοι ἄριστοι ταῦς ψυχαῖς
τῶν ἀνθρώπων; οὐχ οἱ τοῦ βασιλέως; φάθι.—ΕΤ. Φημὶ δὴ.
b ΣΩ. Καλῶς τοίνυν λέγεις. ἔχοις ἀν οὖν εἰπεῖν τίς τῶν
παλαιῶν ἀγαθὸς γέγονεν ἐν τοῖς αὐλητικοῖς νόμοις νομο-
θέτης; ἵστις οὐκ ἐννοεῖς, ἀλλ’ ἐγὼ βούλει σε ὑπομνήσω;—
ΕΤ. Πάνυ μὲν οὖν.—ΣΩ. Ἡρόδοτος λέγεται καὶ
5 τὰ παιδικὰ αὐτοῦ Ὅλυμπος δὲ Φρύξ;—ΕΤ. Ἀληθῆ λέγεις.—
ΣΩ. Τούτων δὴ καὶ τὰ αὐλίματα θειότατά ἔστι, καὶ μόνα
κινεῖ καὶ ἐκφαίνει τοὺς τῶν θεῶν ἐν χρείᾳ ὄντας· καὶ ἔτι καὶ
c νῦν μόνα λοιπά, ὡς θεῖα ὄντα.—ΕΤ. Ἐστι ταῦτα.—ΣΩ. Τίς δὲ
λέγεται τῶν παλαιῶν βασιλέων ἀγαθὸς νομοθέτης γεγονέναι,
οὗν ἔτι καὶ νῦν τὰ νόμιμα μένει ὡς θεῖα ὄντα;—ΕΤ. Οὐκ ἐννοῶ.
ΣΩ. Οὐκ οἶσθα τίνες παλαιοτάτοις νόμοις χρῶνται τῶν
5 Ἑλλήνων;
ΕΤ. Ἡρόδοτος λέγεις καὶ Λυκοῦργον τὸν νομο-
θέτην;
ΣΩ. Ἀλλὰ ταῦτά γε οὐδέπω ἵστις ἔτη τριακόσια ἢ ὀλίγῳ
τούτων πλείω. ἀλλὰ τούτων τῶν νομίμων τὰ βέλτιστα πόθεν
d ἥκει; οἶσθα;
ΕΤ. Φασί γε ἐκ Κρήτης.
ΣΩ. Οὐκοῦν οὗτοι παλαιοτάτοις νόμοις χρῶνται τῶν
‘Ἑλλήνων;

a 2 σώματος A F (sed os in ras. A et a ut vid. s. v. A²)   b 2 ἐν
F: om. Α (γέγονε τοῖς)   νόμοις secl. Hermann   c 1 λοιπά A:
λοιπά ἔστιν F   c 6 λέγεις A: λέγοις F

ΕΤ. Ναί.

5

ΣΩ. Οἶσθα οὖν τίνες τούτων ἀγαθοὶ βασιλῆς ἥσαν;
Μίνως καὶ Ῥαδάμανθυς, οἱ Διὸς καὶ Εὐρώπης παῖδες, ὃν
οἵδε εἰσὶν οἱ νόμοι.

ΕΤ. Ῥαδάμανθύν γέ φασιν, ὁ Σώκρατες, δίκαιου ἄνδρα,
τὸν δὲ Μίνων ἄγριόν τινα καὶ χαλεπὸν καὶ ἄδικον.

10

ΣΩ. Ἀττικόν, ὁ βέλτιστε, λέγεις μῦθον καὶ τραγικόν.

ΕΤ. Τί δέ; οὐ ταῦτα λέγεται περὶ Μίνω;

e

ΣΩ. Οὔκουν ὑπό γε Ὁμήρου καὶ Ἡσιόδου· καίτοι γε
πιθανώτεροί εἰσιν ἡ σύμπαντες οἱ τραγῳδοποιοί, ὃν σὺ
ἀκούων ταῦτα λέγεις.

ΕΤ. Ἀλλὰ τί μὴν οὗτοι περὶ Μίνω λέγουσιν;

5

ΣΩ. Ἐγὼ δή σοι ἐρῶ, ἵνα μὴ καὶ σὺ ὀσπερ οἱ πολλοὶ
ἀσεβῆς. οὐ γὰρ ἔσθ' ὅτι τούτου ἀσεβέστερόν ἔστιν οὐδὲ ὅτι
χρὴ μᾶλλον εὐλαβεῖσθαι, πλὴν εἰς θεοὺς καὶ λόγῳ καὶ ἔργῳ
ἐξαμαρτάνειν, δεύτερον δὲ εἰς τοὺς θείους ἀνθρώπους· ἀλλὰ
πάνυ πολλὴν χρὴ προμήθειαν ποιεῖσθαι ἀεί, ὅταν μέλλῃς
ἄνδρα ψέξειν ἢ ἐπαινέσεσθαι, μὴ οὐκ ὀρθῶς εἴπῃς. τούτου καὶ 319
ἔνεκα χρὴ μανθάνειν διαγιγνώσκειν χρηστοὺς καὶ πονηροὺς
ἄνδρας. νεμεσᾶς γὰρ δὲ θεός, ὅταν τις ψέγῃ τὸν ἑαυτῷ
ὅμοιον ἢ ἐπαινῇ τὸν ἑαυτῷ ἐναντίως ἔχοντα· ἔστι δὲ οὗτος
δὲ ἀγαθός. μὴ γάρ τι οἷον λίθους μὲν εἶναι ἱεροὺς καὶ ξύλα 5
καὶ ὅρνεα καὶ ὄφεις, ἀνθρώπους δὲ μή· ἀλλὰ πάντων
τούτων ἱερώτατόν ἔστιν ἀνθρωπος δὲ ἀγαθός, καὶ μιαρώτατον
δὲ πονηρός.

"Ηδη οὖν καὶ περὶ Μίνω, ὡς αὐτὸν"Ομηρός τε καὶ Ἡσίοδος
ἐγκωμιάζουσι, τούτου ἔνεκα φράσω, ἵνα μὴ ἀνθρωπος ὃν b
ἀνθρώπου εἰς ἥρω Διὸς ὑὸν λόγῳ ἐξαμαρτάνῃς. "Ομηρος
γὰρ περὶ Κρήτης λέγων ὅτι πολλοὶ ἀνθρωποι ἐν αὐτῇ εἰσιν

d 7 prius καὶ A: τε καὶ F   d 10 μίνων A: μίνω F   e 1 τί
δὲ (δαὶ A²) οὐ ταῦτα A: οὐ ταῦτα δέ τι F   e 2 γε γε vera A: τε F
e 3 τραγῳδιοποιοί A F   e 7 οὐδὲ' δτι A: οὐδὲ' οὐτω F   a 1 ἐπαινέ-
σεσθαι A: ἐπαινέσθαι (sic) F   a 5 τι A F: τοι vulg.   a 7 τούτων
A: om. F   δ A: om. F   a 9 μίνω ὡς A: μίνως F   b 3 εὐ
αὐτῇ εἰσιν A: εἰσὶν ἐν αὐτῇ F

καὶ ἐνευήκοντα πόλης, τῇσι δέ, φησίν—

5   ἔνι Κρωστὸς μεγάλη πόλις, ἐνθα τε Μίνως
ἐννέωρος βασίλευε Διὸς μεγάλου ὀδαριστής.

c ἔστιν οὖν τοῦτο 'Ομῆρον ἐγκώμιον εἰς Μίνων διὰ βραχέων
εἰρημένον, οἷον οὐδὲ' εἰς ἔνα τῶν ἡρώων ἐποίησεν 'Ομηρος.
ὅτι μὲν γάρ ὁ Ζεὺς σοφιστής ἔστιν καὶ ἡ τέχνη αὕτη
παγκάλη ἐστί, πολλαχοῦ καὶ ἄλλοθι δηλοῦ, ἀτὰρ καὶ ἐνταῦθα.

5 λέγει γὰρ τὸν Μίνων συγγίγνεσθαι ἐνάτῳ ἔτει τῷ Διὶ ἐν
λόγοις καὶ φοιτᾶν παιδευθησόμενον ὡς ὑπὸ σοφιστοῦ ὄντος
τοῦ Διός. ὅτι οὖν τοῦτο τὸ γέρας οὐκ ἔστιν ὅτῳ ἀπέρειμεν
"Ομηρος τῶν ἡρώων, ὑπὸ Διὸς πεπαιδεῦσθαι, ἄλλῳ δὲ Μίνῳ,

d τοῦτ' ἔστιν ἔπαινος θαυμαστός. καὶ 'Οδυσσείας ἐν Νεκυίᾳ
δικάζοντα χρυσοῦν σκῆπτρον ἔχοντα πεποίηκε τὸν Μίνων,
οὐ τὸν 'Ραδάμανθυν· 'Ραδάμανθυν δὲ οὗτος ἐνταῦθα δικά-
ζοντα πεποίηκεν οὔτε συγγιγνόμενον τῷ Διὶ οὐδαμοῦ. διὰ
5 ταῦτά φημ' ἐγὼ Μίνων ἀπάντων μάλιστα ὑπὸ 'Ομῆρον
ἐγκεκωμιάσθαι. τὸ γὰρ Διὸς ὄντα παῖδα μόνον ὑπὸ Διὸς
πεπαιδεῦσθαι οὐκ ἔχει ὑπερβολὴν ἐπαίνου—τοῦτο γὰρ ση-
μαίνει τὸ ἔπος τὸ—

ἐννέωρος βασίλευε Διὸς μεγάλου ὀδαριστής,

e συνονυμιαστὴν τοῦ Διὸς εἶναι τὸν Μίνων. οἱ γὰρ ὕστεροι λόγοι
εἰσὶν, καὶ δαριστὴς συνονυμιαστής ἔστιν ἐν λόγοις—ἔφοίτα
οὖν δι' ἐνάτου ἔτους εἰς τὸ τοῦ Διὸς ἄντρον ὁ Μίνως, τὰ μὲν
μαθησόμενος, τὰ δὲ ἀποδειξόμενος ἢ τῇ προτέρᾳ ἐννεετηρίδι
5 ἐμεμαθήκει παρὰ τοῦ Διός. εἰτὸν δὲ οὐλὸν πολαμβάνοντι τὸν
δαριστὴν συμπότην καὶ συμπαιστὴν εἶναι τοῦ Διός, ἀλλὰ
τῷδε ἄν τις τεκμηρίω χρῶτο ὅτι οὐδὲν λέγοντιν οἱ οὕτως
320 ὑπολαμβάνοντες πολλῶν γὰρ οἵτων ἀνθρώπων καὶ 'Ελ-

b 5 κυνωστὸς Α F   b 6 ἐννέωρος Α : ἐννέορος F (et infra d 9)
c 4 παγκάλη Α : παγκάλης F   c 5 λέγει F : λέγοι Α μίνων Α : μίνω
F   d 1 νεκυίᾳ F : νεκυίᾳ Α   d 3 φαδάμανθυν alterum Α : om. F
δικάζοντα πεποίηκεν Α : πεποίηκε δικάζοντα F   d 5 δι' ἀπάντων Α :
πάντων F   d 9 δ ἀριστής F (et mox)   e 4 προτέρᾳ F : προτεραίᾳ Α
e 5 ἐμεμαθήκει Α : μεμάθηκε F

λήνων καὶ βαρβάρων, οὐκ ἔστιν οὕτως ἀπέχονται συμποσίων καὶ ταύτης τῆς παιδιᾶς, οὐ ἔστιν οἶνος, ἄλλοι δὲ Κρήτες καὶ Λακεδαιμόνιοι δεύτεροι, μαθόντες παρὰ Κρητῶν. ἐν Κρήτῃ δὲ εἰς οὐτός ἔστι τῶν ἄλλων νόμων οὓς Μίνως ἔθηκε, μὴ 5 συμπίνειν ἀλλιγίλοις εἰς μέθην. καίτοι δῆλοι ὅτι ἡ ἐνόμιζεν καλὰ εἶναι, ταῦτα νόμιμα ἔθηκεν καὶ τοῖς αὐτοῦ πολίταις. οὐ γάρ που, ὥσπερ γε φαῦλος ἀνθρωπος, ὁ Μίνως ἐνόμιζεν b μὲν ἔτερα, ἐποίει δὲ ἄλλα παρ' ἡ ἐνόμιζεν· ἀλλὰ ἦν αὕτη ἡ συνουσία ὥσπερ ἐγὼ λέγω, διὰ λόγων ἐπὶ παιδείᾳ εἰς ἀρετήν. ὅθεν δὴ καὶ τοὺς νόμους τούτους ἔθηκε τοῖς αὐτοῦ πολίταις, δι' οὓς ἡ τε Κρήτη τὸν πάντα χρόνον εὐδαιμονεῖ 5 καὶ Λακεδαιμων, ἀφ' οὗ ἤρξατο τούτοις χρῆσθαι, ἀτε θείοις οὖσιν.

‘Ραδάμανθυς δὲ ἀγαθὸς μὲν ἦν ἀνήρ· ἐπεπαιδευτο γὰρ ὑπὸ τοῦ Μίνω. ἐπεπαιδευτο μέντοι οὐχ ὅλην τὴν βασιλικὴν c τέχνην, ἀλλ' ὑπηρεσίαν τῇ βασιλικῇ, ὅσον ἐπιστατεῖν ἐν τοῖς δικαστηρίοις· ὅθεν καὶ δικαστὴς ἀγαθὸς ἐλέχθη εὖλαι. τομοφύλακι γὰρ αὐτῷ ἐχρῆτο ὁ Μίνως κατὰ τὸ ἄστυ, τὰ δὲ κατὰ τὴν ἄλλην Κρήτην τῷ Τάλῳ. ὁ γὰρ Τάλως τρὶς 5 περιήει τοῦ ἐνιαυτοῦ κατὰ τὰς κώμας, φυλάττων τοὺς νόμους ἐν αὐταῖς, ἐν χαλκοῖς γραμματείοις ἔχων γεγραμμένους τοὺς νόμους, ὅθεν χαλκοῦς ἐκλίθη. εἴρηκε δὲ καὶ Ἡσίοδος ἀδελφὰ τούτων εἰς τὸν Μίνων. μνησθεὶς γὰρ αὐτοῦ τοῦ ὀνόματος d φησίν—

ὅς βασιλεύτατος γένετο θινητῶν βασιλήων,
καὶ πλείστων ἥμαστε περικτιόνων ἀνθρώπων,
Ζητὸς ἔχων σκῆπτρον· τῷ καὶ πολέων βασίλευεν. 5

καὶ οὗτος λέγει τὸ τοῦ Διὸς σκῆπτρον οὐδὲν ἄλλο ἢ τὴν παιδείαν τὴν τοῦ Διός, ἢ εὑθυνέ τὴν Κρήτην.

a 3 οὖ A : οὕτ' F   b 3 ἐγὼ A : om. F   παιδείᾳ A : παιδείαis
F   c 1 μίνω A : μίνως F   c 5 τάλω F (sed λ in ras.) :
τάλλω F   τάλως A : τάλλως F   c 7 γραμματείοις A : γραμ-
ματίοις F   d 3 γένετο Λ : γένοιτο F   βασιλήων A : βασι-
λειῶν F

ΕΤ. Διὰ τί οὖν ποτε, ὁ Σώκρατες, αὕτη ἡ φήμη κατε-
e σκέδασται τοῦ Μίνω ὡς ἀπαιδεύτου τινὸς καὶ χαλεποῦ ὄντος;

ΣΩ. Δι’ ὁ καὶ σύ, ὁ βέλτιστε, ἐὰν σωφρονῆς, εὐλαβήσῃ,
καὶ ἄλλος πᾶς ἀνὴρ ὅτῳ μέλει τοῦ εὐδόκιμον εἶναι, μηδέποτε
ἀπεχθάνεσθαι ἀνδρὶ πινητικῷ μηδενί. οἱ γὰρ ποιηταὶ μέγα
5 δύνανται εἰς δόξαν, ἐφ’ ὅπότερα ἀν πιῶσιν εἰς τοὺς ἀνθρώ-
πους, ἡ εὐλογοῦντες ἡ κακηγοροῦντες. ὁ δὴ καὶ ἔξημαρτεν
δὲ Μίνως, πολεμήσας τῇδε τῇ πόλει, ἐν ἦν ἄλλῃ τε πολλῇ
σοφίᾳ ἔστι καὶ ποιηταὶ παντοδαποὶ τῆς τε ἄλλης ποιήσεως
321 καὶ τραγῳδίας. ἡ δὲ τραγῳδία ἔστιν παλαιὸν ἐνθάδε, οὐχ
ῶς οἴονται ἀπὸ Θέσπιδος ἀρξαμένη οὐδὲ ἀπὸ Φρυνίχου, ἀλλ’
εἰ θέλεις ἐννοήσαι, πάνυ παλαιὸν αὐτὸν εὑρήσεις δύν τῆσδε
τῆς πόλεως εὑρῆμα. ἔστιν δὲ τῆς ποιήσεως δημοτερπέστατον
5 τε καὶ ψυχαγωγικώτατον ἡ τραγῳδία· ἐν ἦν δὴ καὶ ἐντείνοντες
ἡμεῖς τὸν Μίνων τιμωρούμεθα ἀνθ’ ὃν ἡμᾶς ἡνάγκασε τοὺς
δασμοὺς τελεῦν ἐκείνους. τοῦτο οὖν ἔξημαρτεν δὲ Μίνως,
ἀπεχθύμενος ἡμῖν, ὅθεν δὴ, ὁ σὺ ἐρωτᾶς, κακοδοξότερος
b γέγονεν. ἐπεὶ ὅτι γε ἀγαθὸς ἦν καὶ νόμιμος, ὅπερ καὶ ἐν τοῖς
πρόσθεν ἐλέγομεν, νομεὺς ἀγαθός, τοῦτο μέγιστον σημεῖον,
ὅτι ἀκίνητοι αὐτοῦ οἱ νόμοι εἰσὶν, ἀτε τοῦ ὄντος περὶ πόλεως
οἰκήσεως ἔξευρόντος εὗ τὴν ἀλήθειαν.

5 ΕΤ. Δοκεῖς μοί, ὁ Σώκρατες, εἰκότα τὸν λόγον εἰρηκέναι.

ΣΩ. Οὐκοῦν εἰ ἐγὼ ἀληθῆ λέγω, δοκοῦσί σοι παλαι-
οτάτοις Κρῆτες οἱ Μίνω καὶ Ῥαδαμάνθυος πολῖται νόμοις
χρῆσθαι;

ΕΤ. Φαίνονται.

10 ΣΩ. Οὗτοι ἄρα τῶν παλαιῶν ἄριστοι νομοθέται γεγό-
c νασιν, νομῆς τε καὶ ποιμένες ἀνδρῶν, ὥσπερ καὶ Ὁμηρος
ἔφη ποιμένα λαῶν εἶναι τὸν ἀγαθὸν στρατηγόν.

e2 εὐλαβήσῃ A (sed ηι in ras.): εὐλαβῆς ἡ F e6 prius ἡ A :
om. F κακηγοροῦντες F : κατηγοροῦντες A a2 οἴονται
A : οἶδον τε F a5 ψυχαγωγικώτατον A : ψυχαγωγιμώτατον F
a7 δασμοὺς A : δεσμοὺς F b5 εἰρηκέναι γε vera A F b7 κρῆτες
A F : κριταῖς s. v. F μίνως A F βαδαμάνθυος A : βαδάμανθυς F

ΕΤ. Πάνυ μὲν οὖν.

ΣΩ. Φέρε δὴ πρὸς Διὸς φιλίου· εἴ τις ἡμᾶς ἔροιτο, ὁ τῷ σώματι ἀγαθὸς νομοθέτης τε καὶ νομεὺς τί ἐστιν ταῦτα ἂ 5 διαινέμων ἐπὶ τὸ σῶμα βέλτιον αὐτὸν ποιεῖ, εἴποιμεν ἀν καλῶς τε καὶ διὰ βραχέων ἀποκρινόμενοι, ὅτι τροφήν τε καὶ πόνους, τῇ μὲν αὔξων, τοῖς δὲ γυμνάζων καὶ συνιστᾶς τὸ σῶμα αὐτό.

ΕΤ. Ὁρθῶς γε.

ΣΩ. Εἰ οὖν δὴ μετὰ τοῦτο ἔροιτο ἡμᾶς, “Τί δὲ διή ποτε d ἐκεῖνά ἐστιν, ⟨ἄ> ὁ ἀγαθὸς νομοθέτης τε καὶ νομεὺς διαινέμων ἐπὶ τὴν ψυχὴν βελτίω αὐτὴν ποιεῖ;” τί ἀν ἀποκρινάμενοι οὐκ ἀν αἰσχυνθεῖμεν καὶ ὑπὲρ ἡμῶν αὐτῶν καὶ τῆς ἡλικίας αὐτῶν; 5

ΕΤ. Οὐκέτι τοῦτ' ἔχω εἰπεῖν.

ΣΩ. Ἄλλὰ μέντοι αἰσχρόν γε τῇ ψυχῇ ἡμῶν ἐστιν ἐκατέρου, τὰ μὲν ἐν αὐταῖς φαίνεσθαι μὴ εἰδυίας, ἐν οἷς αὐταῖς ἔνεστι καὶ τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ φλαῦρον, τὰ δὲ τοῦ σώματος καὶ τὰ τῶν ἄλλων ἐσκέφθαι. 10

c 5 ἀγαθὸς νομοθέτης Λ : νομοθέτης ἀγαθὸς F d 2 & om. A F
d 4 αὐτῶν F et s. v. A² : om. A τῆς A : ὑπὲρ τῆς F d 8 ἐν
αὐταῖς A : ἔανταῖς F d 9 ἀγαθὸν καὶ F et καὶ s. v. A² : ἀγαθὸν Λ
φλαῦρον A : φαῦρον F